

Laidiens: 21.05.2014., Nr. 97
Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/97.7

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr.93

Rīgā 2014.gada 15.maijā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr.18 4.p.)

**Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas
normatīvie noteikumi**

*Izdoti saskaņā ar Maksājumu pakalpojumu un
elektroniskās naudas likuma 34. panta otro daļu, 38. panta
pirmās daļas 1. punktu un 48. pantu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi" (turpmāk tekstā – noteikumi) nosaka aktīvus, kādos maksājumu iestāde, kas papildus maksājumu pakalpojumiem veic cita veida komercdarbību, kā arī elektroniskās naudas iestāde drīkst ieguldīt no maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai cita maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņemto naudu, ja nākamās darba dienas beigās pēc šīs naudas saņemšanas dienas tā vēl nav ieskaitīta saņēmēja kontā vai nosūtīta citam maksājumu pakalpojumu sniedzējam un nav ieskaitīta atsevišķā kontā bankā, kā arī naudu, kas saņemta apmaiņā pret emitēto elektronisko naudu. Noteikumi nosaka maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes (turpmāk tekstā abas kopā – iestāde) pašu kapitāla aprēķināšanas kārtību, kā arī Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (turpmāk tekstā – Komisija) iesniedzamo pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību. Noteikumi izstrādāti, lai iegūtu informāciju uzraudzības veikšanai, kā arī finanšu kontu un "EUROSTAT" statistiskā pārskata sagatavošanai.

2. Noteikumi ir saistoši Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā noteiktajā kārtībā reģistrētajām un licencētajām iestādēm. Reģistrētajām iestādēm nav saistošas šo noteikumu 6., 7., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 18. un 19. punktā noteiktās prasības.

3. Noteikumos lietotie termini:

3.1. atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 26.06.2013. Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk tekstā – Regula Nr. 575/2013) un Latvijas Bankas 16.05.2013. noteikumos Nr. 99 "Monetāro finanšu iestāžu "Mēneša bilances pārskata" sagatavošanas noteikumi" lietotajiem terminiem;

3.2. banka – šo noteikumu izpratnē Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrēta maksāspējīga kredītiestāde;

3.3. īstermiņa prasības un saistības – prasības un saistības ar sākotnējo atmaksāšanas vai izpildes termiņu līdz vienam gadam (ieskaitot), ko nosaka saskaņā ar darījuma slēgšanas brīdī darījuma aktā noteikto izpildes termiņu;

3.4. ilgtermiņa prasības un saistības – prasības un saistības ar sākotnējo atmaksāšanas vai izpildes termiņu, kurš ilgāks par vienu gadu, ko nosaka saskaņā ar darījuma slēgšanas brīdī darījuma aktā noteikto izpildes termiņu.

4. Pārskatu pozīciju saturs un novērtēšana atbilst Gada pārskatu likumam, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi.

5. Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 38. panta pirmās daļas 1. punktā minētie droši, likvidi, zema riska aktīvi ir šādi neapgrūtināti aktīvi:

5.1. nauda kasē;

5.2. ieguldījumi parāda vērtspapiros, kas atbilst Regulas Nr. 575/2013 336. panta 1. tabulas 1. un 2. kategorijai;

5.3. ieguldījumi tādos atvērtajos ieguldījumu fondos Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē, kuri saskaņā ar fonda prospektu veic ieguldījumus vienīgi šo noteikumu 5.2. punktā minētajos vērtspapiros.

6. Licencēta maksājumu iestāde sagatavo šādus pārskatus:

6.1. "Iestādes bilances pārskatu" (1. pielikums);

6.2. "Iestādes peļņas vai zaudējumu aprēķinu" (2. pielikums);

6.3. "Iestādes pašu kapitāla un kapitāla pietiekamības aprēķinu" (3. pielikums);

6.4. "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums).

7. Licencēta elektroniskās naudas iestāde sagatavo šādus pārskatus:

7.1. "Iestādes bilances pārskatu" (1. pielikums);

7.2. "Iestādes peļņas vai zaudējumu aprēķinu" (2. pielikums);

7.3. "Iestādes pašu kapitāla un kapitāla pietiekamības aprēķinu" (3. pielikums);

7.4. "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums).

8. Reģistrēta iestāde sagatavo "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums).

9. Iestāde veic pašu kapitāla aprēķinu atbilstoši Regulas Nr. 575/2013 prasībām, ciktāl tās attiecināmas uz iestādi.

10. Piemērojot šo noteikumu 9. punktu:

10.1. iestāde ir pielīdzināma iestādei Regulas Nr. 575/2013 izpratnē;

10.2. iestādes ieguldījumi citu iestāžu pamatkapitālā un subordinētajā kapitālā ir pielīdzināmi ieguldījumiem finanšu iestāžu pamatkapitālā un subordinētajā kapitālā.

11. Maksājumu iestāde, kas papildus maksājumu pakalpojumu sniegšanai veic cita veida komercdarbību, atbilstoši šo noteikumu 9. punktam aprēķināto pašu kapitālu samazina par Komerclikumā noteikto minimālo komercsabiedrības dibināšanas pamatkapitāla apmēru.

12. Elektroniskās naudas iestāde, kas papildus elektroniskās naudas emisijai un maksājumu pakalpojumiem veic cita veida komercdarbību, atbilstoši šo noteikumu 9. punktam aprēķināto pašu kapitālu samazina par Komerclikumā noteikto minimālo komercsabiedrības dibināšanas pamatkapitāla apmēru.

13. Pārskatos lietojamā naudas vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība.

II. Pārskatu sagatavošana

14. Sagatavojot "Iestādes bilances pārskatu" (1. pielikums):

14.1. 1241. pozīcijā "t.sk. ar maksājumu pakalpojumiem saistītie īstermiņa aizdevumi (kredīti)" uzrāda iestādes piešķirtos kredītus saskaņā ar Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 37. pantā noteikto;

14.2. 3000. pozīcijā "Iespējamās saistības" uzrāda iespējamās saistības atbilstoši 21.06.2011. Ministru kabineta noteikumiem Nr. 488 "Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi". Atsevišķi ailē "Galvojumi (garantijas)" uzrāda galvojumus (garantijas) un aktīvus, kas iekļāti kā trešo personu saistību izpildes nodrošinājums. Atsevišķi ailē "Iespējamās saistības maksājumu pakalpojumu izpildei" uzrāda visas neatsaucamās saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem, kas iestādei ir saistošas maksājumu izpildē;

14.3. 1400. pozīcijā "Prasības, kas saistītas ar maksājumu pakalpojumu sniegšanu un elektroniskās naudas emisiju" uzrāda aktīva posteņus, kuri atbilst Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 38. pantā noteiktajam;

14.4. 2800. pozīcijā "Saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem un elektroniskās naudas turētājiem" uzrāda iestādes saistības pret klientiem, kas izriet no maksājumu pakalpojumu sniegšanas un elektroniskās naudas emisijas.

15. Ja attiecīgajā "Iestādes bilances pārskata" postenī "Pārējie nefinanšu aktīvi" vai "Pārējās iespējamās saistības" uzrādītā uzskaites vērtība pārsniedz 10 procentus no aktīvu kopsummas, iestāde sniedz Komisijai rakstveida informāciju, atklājot attiecīgās pozīcijas saturu un summas.

16. Sagatavojot "Iestādes pašu kapitāla un kapitāla pietiekamības aprēķinu" (3. pielikums), iestāde veic pašu kapitāla un kapitāla prasības aprēķinu, lai novērtētu kapitāla pietiekamību saskaņā ar Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā noteikto.

17. Sagatavojot "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums):

17.1. bankas nosaukumu norāda kā astoņu simbolu bankas SWIFT kodu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 9362:2009 "Banku biznesa identifikācijas kodi";

17.2. valsts kodu norāda atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 3166 "Valstu un to teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi";

17.3. atspoguļo aktīvus un saistības, kuras iestādei rodas, saņemot klientu naudas līdzekļus maksājumu pakalpojumu sniegšanai vai apmaiņā pret emitēto elektronisko naudu, attiecīgās pozīcijas iedalot kategorijā – likvidi vai apgrūtināti. Par apgrūtinātiem aktīviem atzīst tādus aktīvus, kuri tiešā vai netiešā veidā ir iekļāti vai uz kuriem attiecas vienošanās par jebkāda veida darījumu nodrošināšanu ar depozītu vai cita veida ķīlu;

17.4. pozīcijā "Prasības pret bankām maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai" norāda prasības pret bankām, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai;

17.5. pozīcijā "Prasības pret bankām emitētās elektroniskās naudas saistību nodrošināšanai" norāda prasības pret bankām, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu naudas, kas saņemta apmaiņā pret elektronisko naudu, glabāšanai;

17.6. pozīcijā "Prasības pret maksājumu iestādēm maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai" norāda prasības pret maksājumu iestādēm, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai;

17.7. pozīcijā "Prasības pret elektroniskās naudas iestādēm maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai" norāda prasības pret elektroniskās naudas iestādēm, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai;

17.8. pozīcijā "Prasības pret elektroniskās naudas emitentu vai tā pārstāvi" norāda prasības pret elektroniskās naudas emitentu vai tā pārstāvi, kuras iestādei rodas, turot emitenta emitēto elektronisko naudu;

17.9. pozīcijā "Saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem" norāda no maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai cita maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņemto naudu, ja nākamās darba dienas beigās pēc šīs naudas saņemšanas dienas tā vēl nav ieskaitīta saņēmēja kontā vai nosūtīta citam maksājumu pakalpojumu sniedzējam;

17.10. pozīcijā "Saistības pret elektroniskās naudas turētājiem" norāda apgrozībā esošās elektroniskās naudas daudzumu, kas elektroniskās naudas iestādei veido finanšu saistības pret elektroniskās naudas turētājiem;

17.11. pozīcijā "Iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība" norāda vērtību, kas aprēķināta, iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā veikto maksājumu vērtību dalot ar 12. Ja maksājumu iestāde nav darbojusies pilnus 12 kalendāra mēnešus, šajā pozīcijā norāda veikto maksājumu vidējo aritmētisko vērtību kopš maksājumu pakalpojumu sniegšanas sākuma;

- 17.12. pozīcijā "Veikto maksājumu kopējais apmērs" norāda iestādes veikto maksājumu kopējo apmēru no pārskata gada sākuma līdz attiecīgā ceturkšņa pēdējam datumam;
- 17.13. pozīcijā "Apgrozībā esošās elektroniskās naudas vidējais apmērs" norāda no elektroniskās naudas emitēšanas izrietošo elektroniskās naudas iestādes finanšu saistību vidējo aritmētisko vērtību, kas aprēķināta atbilstoši Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 2.³ punkta prasībām. Ja elektroniskās naudas iestāde nav darbojusies pilnus sešus kalendāra mēnešus, šajā pozīcijā norāda apgrozībā esošās elektroniskās naudas vidējo apmēru no elektroniskās naudas emisijas uzsākšanas dienas;
- 17.14. pozīcijā "Atpirktās elektroniskās naudas kopējais apmērs" norāda elektroniskās naudas iestādes atpirktās elektroniskās naudas kopējo apmēru no pārskata gada sākuma līdz attiecīgā ceturkšņa pēdējam datumam.

III. Pārskatu iesniegšana

18. Licencēta maksājumu iestāde sagatavo šo noteikumu 6. punktā minētos pārskatus par stāvokli pārskata gada katra ceturkšņa pēdējā datumā un iesniedz Komisijai līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.
19. Licencēta elektroniskās naudas iestāde sagatavo šo noteikumu 7. punktā minētos pārskatus par stāvokli pārskata gada katra ceturkšņa pēdējā datumā un iesniedz Komisijai līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.
20. Reģistrēta iestāde sagatavo šo noteikumu 8. punktā minēto pārskatu par stāvokli pārskata gada katra ceturkšņa pēdējā datumā un iesniedz Komisijai līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.
21. Pārskatus sagatavo iesniegšanai atbilstoši Komisijas 14.10.2008. normatīvajiem noteikumiem Nr. 146 "Elektroniski sagatavoto pārskatu iesniegšanas normatīvie noteikumi".
22. Ja Komisija konstatē, ka pārskats ir sagatavots kļūdaini, par to tiek paziņots pārskata iesniedzējam. Ja Komisija nav norādījusi citu termiņu, laboto pārskatu iesniedz ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc paziņojuma par kļūdu esamību saņemšanas no Komisijas.

IV. Noslēguma jautājumi

23. Noteikumi stājas spēkā 01.06.2014.
24. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē Komisijas 15.04.2011. normatīvie noteikumi Nr. 63 "Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

- Noteikumus iekļautas tiesību normas, kas izriet no:
- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 13.11.2007. Direktīvas 2007/64/EK par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 97/7/EK, 2002/65/EK, 2005/60/EK un 2006/48/EK un atceļ Direktīvu 97/5/EK;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 16.09.2009. Direktīvas 2009/110/EK par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu.

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētājs *K.Zakulis*

1.pielikums
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas
15.05.2014. normatīvajiem noteikumiem Nr.93

Maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes
nosaukums:

Iestādes bilances pārskats

____. gada _____
(pārskata periods)

(veselos *euro*)

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Uzskaites vērtība		
		Rezidenti	Nerezidenti	Kopā (1+2)
A	B	1	2	3
I. Aktīvi (1100+1200+1300+1400)	1000	x	x	
1. Nefinanšu aktīvi (1110+1120+1130+1140)	1100	x	x	
1.1. Nemateriālie ieguldījumi	1110	x	x	
t.sk. avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	1111			
1.2. Pamatlīdzekļi	1120	x	x	
t.sk. avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	1121			
1.3. Ieguldījumu īpašums	1130	x	x	
1.4. Pārējie nefinanšu aktīvi	1140	x	x	
2. Finanšu aktīvi (1210+1220+1230+1240+1250+1260+1270+1280+1290+1295)	1200			

2.1. Pieprasījuma noguldījumi	1210			
2.2. Īstermiņa termiņnoguldījumi	1220			
2.3. Ilgtermiņa termiņnoguldījumi	1230			
2.4. Īstermiņa aizdevumi	1240			
t.sk. ar maksājumu pakalpojumiem saistītie īstermiņa aizdevumi (kreditī)*	1241	x	x	
2.5. Ilgtermiņa aizdevumi	1250			
2.6. Īstermiņa parāda vērtspapīri	1260			
2.7. Ilgtermiņa parāda vērtspapīri	1270			
2.8. Atvasinātie finanšu instrumenti	1280			
2.9. Līdzdalība komercsabiedrību kapitālā	1290			
2.10. Pārējie debitori	1295			
3. Nauda kasē	1300	x	x	
4. Prasības, kas saistītas ar maksājumu pakalpojumu sniegšanu un elektroniskās naudas emisiju	1400			
t.sk. ar maksājumu pakalpojumu sniegšanu	1410			
t.sk. ar elektroniskās naudas emisiju **	1420			
II. Kapitāls un rezerves un saistības (2100+2200+2300+2400+2500+2600+2700+2800)	2000	x	x	
4. Kapitāls un rezerves (2110+...+2160)	2100	x	x	
4.1. Akciju/daļu kapitāls	2110			
4.2. Akciju/daļu emisijas uzcenojums	2120	x	x	
4.3. Finanšu instrumentu un ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve (+/-)	2130	x	x	
4.4. Rezerves	2140	x	x	
4.5. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa/zaudējumi (+/-)	2150	x	x	
4.6. Pārskata gada peļņa/zaudējumi (+/-)	2160	x	x	
5. Uzkrājumi	2200	x	x	
6. Emitētie parāda vērtspapīri	2300	x	x	
7. Atvasinātie finanšu instrumenti	2400			
8. Īstermiņa aizņēmumi	2500			
9. Ilgtermiņa aizņēmumi	2600			
10. Pārējie kreditori un saistības	2700			
11. Saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem un elektroniskās naudas turētājiem	2800			
t.sk. pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem	2810			
t.sk. pret elektroniskās naudas turētājiem **	2820			
III. Iespējamās saistības (3100+3200+3300)	3000			
11. Galvojumi (garantijas)	3100			
12. Iespējamās saistības maksājumu darījumu izpildei	3200			
13. Pārējās iespējamās saistības	3300			

* Norāda maksājumu iestāde vai elektroniskās naudas iestāde, ja tā sniedz maksājumu pakalpojumus.

** Norāda elektroniskās naudas iestāde.

Maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes vadītājs:

(vārds, uzvārds)

Izpildītājs:

(vārds, uzvārds) (tālruna numurs) (e-pasta adrese)

2.pielikums
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas
15.05.2014. normatīvajiem noteikumiem Nr.93

Maksājumu iestādes vai elektroniskās naudas iestādes
nosaukums:

Iestādes peļņas vai zaudējumu aprēķins

____. gada _____
(pārskata periods)

(veselos *euro*)

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Uzskaites vērtība
A	B	1
Neto apgrozījums	100	
t.sk. komisijas nauda par maksājumu pakalpojumu sniegšanu	101	
t.sk. komisijas nauda par elektroniskās naudas emisiju	102	
Izmaksas (210+220+230)	200	
Administrācijas izmaksas	210	
Pārējās izmaksas	220	
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	230	
Ieņēmumi	300	